

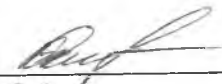
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. декана факультету
інформаційних технологій, обліку та
фінансів

 Олена РУСАК
31.08 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітня програма: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Житомир - 2026

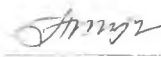
Розробник: Віленчук Олександр Миколайович, д. е. н., професор, професор
кафедри фінансів і кредиту

Інформація про викладача

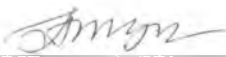
Викладач (-і)	Віленчук Олександр Миколайович
Профайл викладача (-ів)	Лінк на сторінку кафедри на сайті університету: https://surl.li/cybfini
Контактна інформація	vilenchuk@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	Платформа Moodle університету: http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=5598
Консультації	Очні та онлайн-консультації через Skype, Zoom, Viber щосереди з 14.00 до 16.00

Робоча програма навчальної дисципліни «Страховий менеджмент»
затверджена на засіданні кафедри фінансів і кредиту.

Протокол від «26» серпня 2026 р. № 1

В.о. завідувача кафедри фінансів і кредиту Інна ШУБЕНКО

Погоджено із гарантом освітньої програми «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

 Інна ШУБЕНКО

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету інформаційних
технологій, обліку та фінансів

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 1

Голова НМК

Тетяна ГАЙДУЧОК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Загальна кількість кредитів – 5 годин –150 змстових модулів – 2	Галузь знань <i>D Бізнес, адміністрування та право</i>	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
	Спеціальність <i>D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</i>	1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: <i>другий (магістерський)</i>		6 год.
		Практичні	
			8 год.
		Самостійна робота	
			136 год.
		Форма підсумкового контролю:	
		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – комплексне формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок у сфері організації та прийняття управлінських рішень, спрямованих на функціонування конкурентоспроможного ринку страхових послуг.

Завдання курсу:

- вивчення теоретичних основ формування та прийняття управлінських рішень стейкхолдерами страхового ринку;
- управління страховою компанією, форми та методи інформаційного забезпечення страхового менеджменту;
- набуття практичного досвіду в організації тактичного й стратегічного планування діяльності страхової компанії;
- опанування процесом управління вхідними та вихідними грошовими потоками страховиків;
- вивчення сучасних засобів маркетингових комунікацій між стейкхолдерами страхового ринку;
- обґрунтування процесу розробки й реалізації маркетингових стратегій у сфері страхового менеджменту;
- формування знань щодо управління бізнес-процесами страхової компанії;
- опанування процесом управління фінансовою спроможністю страховиків.

Пререквізити: загальні знання та компетентності, набуті на попередньому рівні вищої освіти, зокрема здатність до критичного та аналітичного мислення, пошуку, систематизації й опрацювання інформації, застосування кількісних методів аналізу та використання цифрових технологій.

Постреквізити: знання, уміння та компетентності, набуті в результаті вивчення дисципліни, є основою для опанування освітніх компонентів професійної підготовки за спеціальністю, зокрема, ОК: «Корпоративна соціальна відповідальність», «Діагностика та моделювання динаміки фінансових процесів», а також підготовки кваліфікаційної роботи.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетенцій:

а) інтегральної:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

в) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність застосовувати директиви та регламенти Європейського Союзу у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової

діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР15. Застосовувати директиви та регламенти Європейського Союзу у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: порядок створення, реєстрації та ліцензування страхових компаній, зміст державного нагляду за їх діяльністю принципи побудови та управління страховою компанією підходи до стратегічного та тактичного планування та бюджетування діяльності страховою компанією; сутність і способи активізації маркетинговою діяльністю страховиків; технологію відбору ризиків на страхування та врегулювання страхових претензій; особливості управління грошовими потоками в страхуванні; умови та способи забезпечення фінансової надійності, рентабельності та прибутковості страхової компанії;

вміти: розробляти цілі, стратегічні та тактичні завдання страховика; формувати раціональну структуру управління страховою компанією; організовувати процес бюджетування в страховій компанії; досліджувати попит на страхові послуги та організовувати ефективну систему їх збуту; управляти доходами та витратами страховика та забезпечувати його прибутковість від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково такі soft skills:

- уміння професійної рефлексії (свідомий вибір теми дослідження та кар'єрні цілі);
- уміння застосовувати базові навички самоорганізації та тайм-менеджменту (планувати свій робочий та навчальний час);
- адаптивність та психологічна стійкість (здатність швидко інтегруватися в команду при виконанні колективних завдань);
- комунікаційні навички (уміння аргументовано презентувати результати фінансового аналізу, вести професійні дискусії та працювати з фінансовою документацією);
- презентаційні навички (вміння структурувати свої думки та публічно виступати з доповідями чи захищати навчальні кейси);
- командна робота та колаборація (вміння взаємодіяти у малих

навчальних групах під час виконання спільних проєктів, розподіляти ролі та нести відповідальність за спільний результат).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальне відображення системи управління страховою компанією

Тема 1. Теоретичні основи страхового менеджменту

1. Сутність та необхідність страхового менеджменту
2. Страхова компанія як системоутворювальний суб'єкт страхового бізнесу
3. Функції та принципи страхового менеджменту
4. Ключові етапи професійного управління ресурсами страхової компанії.
5. Основи управління операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю страховика
6. Елементи інформаційного забезпечення страхового менеджменту

Тема 2. Організаційні засади управління діяльністю страхової компанії

1. Правове регулювання страхової діяльності в Україні
2. Основні етапи створення та функціонування страхової компанії як юридичної особи
3. Ієрархія та органи управління страховою компанією
4. Функції загальних зборів акціонерів як найвищого органу управління страхової компанії
5. Наглядова рада, правління, його права та обов'язки

Тема 3. Державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю в Україні

1. Ключові вимоги національного законодавства щодо функціонування страхових компаній в Україні
2. Взаємодія регулятора (НБУ) зі страховими компаніями
3. Вимоги комплаєнсу в страхуванні
4. Умови забезпечення функціонування страхових посередників на ринку
5. Формування іміджу та репутації страховика
6. Вимоги до забезпечення достатності капіталу страховика

Тема 4. Адаптація страхових компаній України до загальноєвропейських вимог

1. Адаптація національного законодавства у сфері страхування, відповідно до загальноєвропейських стандартів
2. Пруденційні вимоги до діяльності страхових компаній. Розширення фінансової спроможності страховиків
3. Умови підвищення інноваційності та конкурентоспроможності на

національному ринку страхових послуг

4. Впровадження принципів сталого розвитку (ESG) між учасниками страхового процесу

5. Кібербезпека та розвиток цифрових технологій на страховому ринку

Тема 5. Планування та управління процесами функціонування страхової компанії

1. Структура й оцінка потенціалу страхової компанії

2. Фінансово-економічний зміст планування менеджменту страхової компанії та його основні етапи

3. Ресурси страхової компанії, їх концентрація та розподіл

4. Управління активами, власним капіталом, прибутком та його розподілом

5. Бюджетування як форма управління фінансовими ресурсами страховика

6. Механізм формування зведеного бюджету доходів і витрат страховика

Тема 6. Управління відбором ризиків на страхування

1. Економічний зміст та класифікація ризиків

2. Розмежування ризиків на страхові та нестрахові

3. Міжнародні стандарти професійної етики андеррайтерів

4. Методи ідентифікації та оцінювання ймовірності настання страхових ризиків

5. Етапи управління ризиками

Змістовий модуль 2. Ключові напрями управління діяльністю страхової компанії

Тема 7. Управління грошовими потоками страховика

1. Види грошових потоків страховика та їх класифікація

2. Структура доходів страховика

3. Структура витрат страхової компанії

4. Формування грошового потоку від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності страхової компанії

5. Капіталізація прибутку – як одна із стратегічних цілей функціонування страхової компанії

Тема 8. Маркетингові стратегії у сфері страхового менеджменту

1. Сутність та необхідність реалізації маркетингових стратегій на страховому ринку

2. Стратегічні орієнтири диверсифікації послуг: мотиви, цілі, канали та форми

3. Види маркетингових стратегій у розрізі окремих класів страхування

4. *FinTech* технологій у сфері страхових послуг

5. Внутрішні та зовнішні маркетингові комунікації страхового ринку: цілі, інструменти, очікувані результати

Тема 9. Формування та управління бізнес-процесами страхової компанії

1. Сутність бізнес-процесів в організації та функціонуванні страхової компанії
2. Види бізнес-процесів, їх роль та значення у забезпеченні конкурентоспроможності страховика
3. Морально-етичні аспекти управління бізнес-процесами
4. Модель управління бізнес-процесами на страховому ринку
5. Поняття про клієнтоорієнтованість бізнес-процесів та умови її забезпечення
6. IT-аусорсинг на страховому ринку

Тема 10. Управління фінансовою надійністю страховиків

1. Джерела формування та механізм використання страхових резервів страховика
2. Розмежування понять зароблені та незароблені премії
3. Економічний зміст і роль капіталу у функціонуванні страхової компанії
4. Базові завдання управління капіталом
5. Умови забезпечення платоспроможністю та ліквідністю страховика
6. Фактори, що забезпечують фінансову надійність страховика

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лек.	пр.	сам.		лек.	пр.	сам.
Змістовий модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ КОМПАНІЄЮ								
Тема 1. Теоретичні основи страхового менеджменту	-	-	-	-	14	-	2	12
Тема 2. Організаційні засади управління діяльністю страхової компанії	-	-	-	-	14	2	-	12
Тема 3. Державне регулювання я та нагляд за страховою діяльністю в Україні	-	-	-	-	14	-	2	12
Тема 4. Адаптація страхових компаній України до загальноєвропейських вимог SOLVENCY II	-	-	-	-	12	-	-	12
Тема 5. Планування та управління процесами функціонування страхової компанії	-	-	-	-	12	-	-	12
Тема 6. Управління відбором ризиків на страхування	-	-	-	-	14	2	-	12
Разом за змістовним модулем 1	-	-	-	-	80	4	4	72

Змістовий модуль 2. КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ								
Тема 7. Управління грошовими потоками страховика	-	-	-	-	18	2	-	16
Тема 8. Маркетингові стратегії у сфері страхового менеджменту	-	-	-	-	18	-	2	16
Тема 9. Формування та управління бізнес-процесами страхової компанії	-	-	-	-	18	-	2	16
Тема 10. Управління фінансовою надійністю страховиків	-	-	-	-	16	-	-	16
Разом за змістовним модулем 2	-	-	-	-	70	2	4	64
Усього годин	-	-	-	-	150	6	8	136

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
Змістовий модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ КОМПАНІЄЮ			
Тема 1.	Практичні підходи до організації та функціонування страхового менеджменту в системі управління страховою компанією	-	2
Тема 2.	Особливості генерування управлінських рішень в діяльності страхової компанії	-	-
Тема 3.	Практичні механізми державного регулювання та нагляду за страховою діяльністю в Україні	-	2
Тема 4.	Адаптація страхових компаній України до загальноєвропейських вимог SOLVENCY II	-	-
Тема 5.	Особливості планування та управління процесами функціонування страхової компанії	-	-
Тема 6.	Ідентифікація, оцінювання та відбір ризиків на страхування	-	-
Змістовий модуль 2. КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ			
Тема 7.	Етапи планування та управління грошовими потоками страховика	-	-
Тема 8.	Формування та реалізація маркетингових стратегій у сфері страхового менеджменту	-	2
Тема 9.	Оптимізація та управління бізнес-процесами страхової компанії	-	2
Тема 10.	Практичні підходи до оцінювання та управління фінансовою надійністю страховиків	-	-
Разом		-	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
Змістовий модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ КОМПАНІЄЮ			
Тема 1.	Теоретичні основи страхового менеджменту Кейс: “Обґрунтувати потенційні можливості менеджменту в діяльності страхових компаній в умовах невизначеності та ризикогенності”. Доповідь: “Роль та значення процесу управління у функціонуванні страхової компанії”. Есе: “Теоретичні основи страхового менеджменту: сучасні підходи до управління страховою компанією”. Практикум: “Здійснити порівняння загального менеджменту зі страховим менеджментом за такими критеріями, як: об’єкт та суб’єкт управління, особливості прийняття рішень, страхові ризики, ключові ризики, очікуваний результат”.	-	12
Тема 2.	Організаційні засади управління діяльністю страхової компанії Кейс: “Розробити оптимальну структуру діяльності страхової компанії, відповідно до її стратегічних та тактичних завдань на страховому ринку”. Доповідь: “Правові засади функціонування страхової компанії”. Есе: “Організаційні засади управління діяльністю страхової компанії в умовах цифрової трансформації та європейської інтеграції”. Практикум: “Побудувати схему організаційної структури страхової компанії із зазначенням основних структурних підрозділів”.	-	12
Тема 3.	Державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю в Україні Кейс: “Здійснити порівняльну характеристику існуючих підходів та інструментів регулювання страхової діяльності в Україні”. Доповідь: “Взаємодія НБУ зі страховими компаніями”. Есе: “Роль державного регулювання та нагляду у забезпеченні стабільності страхового ринку України”. Практикум: “Запропонувати можливі заходи впливу (на прикладі обраної СК), які можуть бути застосовані регулятором до страхової компанії?”	-	12
Тема 4.	Адаптація страхових компаній України до загальноєвропейських вимог Solvency II Кейс: “Проаналізувати можливості адаптації страхових компаній України до загальноєвропейських вимог Solvency II”. Доповідь: “Пруденційні вимоги до діяльності страхових компаній”. Есе: “Адаптація страхових компаній України до загальноєвропейських вимог Solvency II”. Практикум: “Яких заходів має вжити страхова компанія (на прикладі обраної СК) для	-	12

	приведення своєї діяльності у відповідність до європейських стандартів платоспроможності та корпоративного управління відповідно до принципів Solvency II”?		
Тема 5.	Планування та управління процесами функціонування страхової компанії Кейс: “Планування та управління процесами функціонування страхової компанії”. Доповідь: “Бюджетування як інструмент управління страховим бізнесом”. Есе: “Ефективне планування як основа успішного функціонування страхової компанії”. Практикум: “Розробити план надходжень страхових платежів до СК від надання послуг в розрізі загальних класів страхування”.	-	12
Тема 6.	Управління відбором ризиків на страхування Кейс: “Андеррайтер перед вибором: прийняти чи відхилити ризик”. Доповідь: “Критерії, що визначають можливість прийняття ризиків на страхування”. Есе: “Управління відбором ризиків на страхування як основа фінансової стійкості страхової компанії”. Практикум: “Оцінити фінансові ризики страховика у разі прийняття певного об’єкта на страхування”.	-	12
Змістовий модуль 2. КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ			
Тема 7.	Управління грошовими потоками страховика Кейс: “Обрати джерела фінансування СК у розрізі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності”. Доповідь: “Ідентифікація джерел доходів та напрями витрачання фінансових ресурсів страховиків”. Есе: “Управління грошовими потоками страховика як чинник забезпечення фінансової стійкості”. Практикум: “Розробити план надходжень та витрат грошових коштів страховика у розрізі операційної діяльності”.	-	16
Тема 8.	Маркетингові стратегії у сфері страхового менеджменту Кейс: “Розробка маркетингової стратегії страхової компанії в умовах високої конкуренції”. Доповідь: “Розмежування тактичного і стратегічного маркетингу в діяльності страхової компанії”. Есе: “Маркетингові стратегії у сфері страхового менеджменту”. Практикум: “Використання комплексу маркетингу 7P у страхуванні”.	-	16
Тема 9	Формування та управління бізнес-процесами страхової компанії Кейс: “Розробити пропозиції щодо оптимізації бізнес-процесів страховика на прикладі обраної СК”. Доповідь: “Реінжиніринг як інструмент узгодження фінансово-економічних інтересів стейкхолдерів страхового процесу”. Есе: “Формування та управління бізнес-процесами як основа ефективної діяльності сучасної страхової компанії”. Практикум: “Роль цифрової трансформації у процесі автоматизації бізнес-процесів”.	-	16
Тема 10.	Управління фінансовою надійністю страховиків	-	16

	Кейс: “Оцінити рівень фінансової надійності та платоспроможності страховика (на прикладі обраної СК)”. Доповідь: “Умови забезпечення фінансової надійності та платоспроможності страховиків”. Есе: “Обґрунтувати управлінські рішення щодо підвищення фінансової надійності та платоспроможності страховика”. Практикум: “Розрахувати коефіцієнти ліквідності, автономії, платоспроможності та достатності капіталу”.		
Разом		-	150

7. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- вербальні методи (лекція, міні-лекція, пояснення);
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- практичні методи (виконання різних видів завдань прикладного характеру);
- ситуаційний метод;
- метод проблемного навчання;
- кейс-метод (типовий кейс);
- ділова гра;
- метод командної роботи, мозковий штурм;
- метод гейміфікованого навчання;
- методи самостійної роботи (проведення розрахунків, підготовка доповідей).

8. Форми контролю і методи оцінювання

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни “Страховий менеджмент” є: поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання завдань самостійної роботи, підготовки презентацій та аналітичних оглядів. За сукупністю певних тем здійснюється підсумковий контроль у вигляді модульних контрольних робіт або розв’язання фінансових задач і кейсів.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі екзамену. Екзамен проводиться для всіх без винятку здобувачів вищої освіти (незалежно від кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю за семестр). До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов’язкових робіт (практичних завдань, кейсів тощо), передбачених робочою

програмою. Екзамен охоплює різні способи контролю: обґрунтування теоретичних завдань та розв'язання задач. Білети екзамену містять 2 теоретичні питання та 2 задачі, відповіді на які ґрунтуються на обсязі знань з усього курсу.

Підсумкова оцінка визначається шляхом оцінювання навчальних досягнень за 5-бальною системою з наступним переведенням у 60-бальну через множення середньоарифметичного значення на коефіцієнт переведення – 12 та підсумуванням з результатами підсумкового контролю (екзамен – максимум 40 балів).

9. Питання для підсумкового контролю

1. Роль та значення страхового менеджменту у забезпеченні конкурентних позицій страхової компанії на ринку.
2. Єдність та відмінність страхових інтересів між учасниками страхового процесу.
3. Цілі та завдання менеджменту в страховій компанії.
4. Функції страхового менеджменту.
5. Принципи організації страхового менеджменту.
6. Управління процесом формування та функціонування операційною діяльністю
7. Склад ресурсів страхової компанії.
8. Організаційна структура страхової компанії.
9. Органи управління страховою організацією.
10. Тактичні й стратегічні завдання страхової компанії на ринку.
11. Процес розробки стратегії страхової компанії.
12. Джерела інформаційного забезпечення страхового менеджменту.
13. Види економічної інформації та комунікації в діяльності страхової компанії.
14. Особливості інформаційного забезпечення менеджменту в страховій компанії.
15. Внутрішні та зовнішні джерела інформаційного забезпечення страховика.
16. Державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю в Україні.
17. Ліцензування діяльності страховика.
18. Основні етапи створення страхової компанії.
19. Операційна, інвестиційна та фінансова діяльність страховика.
20. Загальні вимоги до управління.
21. Органи управління та контролю страховика.
22. Страхові посередники: функції та організація діяльності.
23. Управління рекламною діяльністю страховика.
24. Характеристика маркетингових інструментів страховика.
25. Ключові напрями управління ризиками страховика.

26. Джерела формування фінансових ризиків та механізм їх нейтралізації.
27. Поняття, зміст і основні вимоги до страхових договорів.
28. Права та обов'язки суб'єктів страхового зобов'язання.
29. Порядок урегулювання страхових претензій.
30. Склад і особливості управління грошовими надходженнями та доходами страховиків.
31. Порядок формування грошових потоків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.
32. Роль та значення комплаєнс в діяльності страхової компанії.
33. Система управління комплаєнс-ризиками страховика.
34. Управління регуляторними ризиками страховика.
35. Корпоративне управління та його роль у забезпеченні ефективності страховика.
36. Внутрішній аудит і контроль у страховій компанії.
37. Захист прав та інтересів страхувальників.
38. Особливості реалізації актуарної функції страховиком.
39. Сукупність бізнес-процесів страховика та їх характеристика
40. Комунікаційне середовище на страховому ринку та його характеристика.
41. Характеристика маркетингових інструментів, що застосовуються на страховому ринку.
42. Управління асортиментом страхових послуг.
43. Інтернет-маркетинг та цифрові канали продажу страхових послуг.
44. Формування клієнтоорієнтованої моделі діяльності страховика.
45. Управління каналами продажу страхових продуктів.
46. Управління брендом та діловою репутацією страхової компанії.
47. Переваги та недоліки організаційно-правових форм здійснення страхової діяльності.
48. Основні етапи бюджетування в діяльності страхової компанії.
49. Сутність та значення планування в діяльності страхових компаній.
50. Послідовність ціноутворення на страхові послуги.
51. Характеристика вхідних грошових потоків страховика.
52. Характеристика вихідних грошових потоків страховика.
53. Джерела формування доходів страхової компанії.
54. Варіанти диверсифікації доходів страховика.
55. Структура витрат страхової компанії та управління ними.
56. Напрями розподілу фінансових ресурсів страховика.
57. Управління інвестиційною діяльністю страховика, її напрямки.
58. Порядок формування та використання страхових резервів страховика.
59. Особливості оподаткування страховиків.
60. Управління процесом формування та розподілу прибутку страховика.
61. Оцінка структури балансу страховика.
62. Поняття фінансової надійності страховика та методи її забезпечення.
63. Оцінка платоспроможності страховика.

- 64.Сучасні вимоги до забезпечення достатності капіталу страховика.
- 65.Страховий нагляд у країнах Європейського Союзу.
66. Адаптаційна спроможність страхових компаній України до загальноєвропейських вимог Solvency II”.
- 67.Структура, завдання та функції органів державного нагляду за страховою діяльністю в Україні.
- 68.Напрями вдосконалення державної політики в галузі страхування.
- 69.Морально-етичні засади функціонування страхових компаній у ринковому середовищі.
- 70.Основні пріоритети соціально відповідального страхового бізнесу в Україні.
- 71.Система управління персоналом страхової компанії.
- 72.Управління професійними компетентностями страхових менеджерів.
- 73.Лідерство та корпоративна культура страхової компанії.
- 74.Цифрова трансформація страхової компанії.
- 75.InsurTech та його вплив на розвиток страхового менеджменту.
- 76.Big Data в управлінні страховою компанією.
- 77.Цифрові технології у врегулюванні страхових випадків.
78. Blockchain-технології у страховій діяльності.
79. Телематика та персоналізація страхових продуктів.
- 80.Кіберризиками у діяльності страхової компанії.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів оцінювання знань здобувачів вищої освіти у семестрі за видами навчальних занять з дисципліни “Страховий менеджмент”.

Поточний та підсумковий контроль										Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів	
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2						Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5			
Контрольна робота за змістовним модулем 1 – 0-5						Контрольна робота за змістовним модулем 2 – 0-5				0-5	0-100	

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок,

здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бал – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у неформальній освіті. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметній комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

Оцінювання результатів іспиту здійснюється за наступними критеріями:

35-40 балів – бездоганна відповідь;

25-34 бали – вірна відповідь, містить окремі неточності чи упущення,

15-24 бали – загалом правильна, однак неповна чи стисла відповідь;

5-14 балів – виконання завдань не повне або не точне.

0-4 бали – розкриття питань лише розпочато.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у **неформальній освіті**. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою до

деканату факультету і складає підсумковий контроль предметній комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти повністю відповідає робочій програмі дисципліни.

Шкала оцінювання: університетська (100-бальна) та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для екзамену
90-100	Відмінно
75-89	Добре
60-74	Задовільно
менше 60	Незадовільно

11. Політики дисципліни

Політики курсу “Страховий менеджмент” вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування психологічних компетентностей здобувачі освіти зобов’язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи.

Політика щодо підготовки і захисту курсової роботи окреслена в методичних рекомендаціях щодо підготовки і захисту курсових робіт.

Політика щодо дедлайнів: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога, відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути продовжено за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються з порушеними термінами без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки.

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз’ясненнями.

12. Ключові терміни навчальної дисципліни

№	Термін	Відповідник англійською мовою
1.	Страховий менеджмент	Insurance management
2.	Ресурси страхової компанії	Insurance company resources
3.	Планування страхової діяльності	Insurance activity planning
4.	Операційна, інвестиційна та фінансова діяльність страховика	Operational, investment and financial activities of the insurer

5.	Бізнес-процеси страховика	Insurer business processes
6.	Комунікаційна стратегія страховика	Insurer communication strategy
7.	Управління доходами та витратами	Revenue and expense management
8.	Управління грошовими потоками	Cash flow management
9.	Управління капіталом	Capital management
10.	Управління зобов'язаннями	Liability management
11.	Капіталізація прибутку та його розподіл	Profit capitalization and distribution
12.	Імідж та репутація страховика	Insurer image and reputation

13. Рекомендована література

Основна

1. Віленчук О. М., Шубенко І. А., Гнідий Ю. І. Страхування: навчальний посібник. Житомир: Поліський університет, 2026. 248 с. URL : <https://www.nbu.gov.ua/node/7194>

2. Опальчук Р.М. Страховий менеджмент: навчальний посібник. Київ: ЦП «Компринт», 2023. 251 с. URL : https://digpub.chite.edu.ua/books/menedgment/61_Opalchuk_strakhovyi_menedzhment.pdf

3. Супрун А. А., Супрун Н. В. Страховий менеджмент: навчальний посібник. Львів. Видавництво «Магнолія» 2026. URL: <https://magnolia.lviv.ua/product/strakhovii-menedzhment/>

Додаткова

4. Про страхування. Закон України від 18.11. 2021 р. № 1909-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

5. Про затвердження Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика. Постанова Правління НБУ від 29.12.2023 р. №201 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0201500-23#Text>

6. Про затвердження Положення про авторизацію страхових посередників та умови здійснення діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів. Постанова Правління НБУ від 03.01.2025 р. №2. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_03012025_2

7. Про затвердження Положення про вимоги до системи управління страховика Постанова Правління НБУ від 27.12.2023 № 194 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0194500-23#Text>

8. Марков Ф. Ф., Віленчук О. М. Оцінювання факторів впливу макроекономічних змін на розвиток ринку страхування життя в Україні в умовах невизначеності та ризикованості. *Економіка і суспільство*. Вип. 86. 2026. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-60> URL <https://surl.li/jbickz>

9. Віленчук О. М. Сучасні імперативи розвитку страхових ринків в країнах Європейського Союзу: досвід та можливості для України. *Economics and management in conditions of military challenges*. Collective monograph edited by

Andrzej Pawlik. K. Shaposhnykov Izdevnieciba. Riga Latvia Baltija Publishing 2025. P. 70–96. DOI: [https://doi.org/ 10.30525/978-9934-26-628-7-5](https://doi.org/10.30525/978-9934-26-628-7-5). ISBN 978-9934-26-628-7

10. Skydan O., Vilenchuk O., Pyvovar P., Topolnytskyi P., Shubenko I. (2023) Identification and interpretation of internal factors influencing the agricultural insurance market in Ukraine. SCIENTIFIC HORIZONS. 26 №10. p. 150-162. DOI: 10.48077/scihor10.2023.150. URL <https://sciencehorizon.com.ua/uk/journals/tom-26-10-2023>: (SCOPUS).

11. Vilenchuk, O., Nedilska, L., Kurovska, N., Vikarchuk, O., Klapkiv, Y. (2022). Mission of International Agribusiness Insurance: Modern Challenges and Opportunities for Ukraine (2022) Scientific Horizons, 25 (10), pp. 107-118. DOI: 10.48077/scihor.25 (10). 2022.107-118. URL <https://sciencehorizon.com.ua/uk/journals/tom-25-10-2022> (SCOPUS).

12. Віленчук О. М., Дема Д. І., Куровська Н. О. Сучасні підходи до пруденційного регулювання на страховому ринку України. *Проблеми економіки*. 2022. № 2 (52). С. 132–139. [https://doi.org/ 10.32983/2222-0712-2022-2-12-19](https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-2-12-19). URL : http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/13701/1/PE_2022_2_132-139.pdf

Електронні інформаційні ресурси

13. Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

14. Державна служба статистики України. <https://www.ukrstat.gov.ua>

15. Міністерство фінансів України (Державний орган): Міністерство фінансів України : офіційний вебпортал. URL: <https://mof.gov.ua> (дата звернення: 21.07.2026).

16. Національний банк України (НБУ): Національний банк України : офіційне інтернет-представництво. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 23.07.2026).

17. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/>

18. FORINSURER – онлайн журнал про страхування в Україні URL : <https://forinsurer.com>

19. Курси освітньої платформи Prometheus URL : <http://prometheus.org.ua>

20. Курси освітньої платформи Coursera URL : <http://coursera.org>